

EVROPSKÁ CENTRÁLNÍ BANKA

EUROSYSTÉM

ČTVRTLETNÍ ZPRÁVA SSM

Pokrok při operačním provádění nařízení o jednotném mechanismu dohledu (SSM)

V roce 2014 je na všech publikacích ECB vyobrazen motiv z bankovky 20 €.

1/2014

© Evropská centrální banka, 2014

Adresa	Kaiserstrasse 29, 60311 Frankfurt am Main, Německo
Poštovní adresa	Postfach 16 03 19, 60066 Frankfurt am Main, Německo
Telefon	+49 69 1344 0
Internet	http://www.ecb.europa.eu

Všechna práva vyhrazena. Reprodukce pro vzdělávací a nekomerční účely je povolena za předpokladu, že je uveden zdroj.

ISBN	978-92-899-1162-7 (online verze)
ISSN	2315-3601 (online verze)
EU-katalogové číslo	QB-BM-14-001-CS-N (online verze)

KLÍČOVÁ SDĚLENÍ

Toto je první čtvrtletní zpráva Evropskému parlamentu, Radě EU a Evropské komisi o pokroku při provádění nařízení o jednotném mechanismu dohledu (nařízení o SSM). Vlastní zpráva, jejíž zveřejnění je požadováno nařízením o SSM, popisuje nejen tříměsíční období končící 3. února 2014, ale také přípravné práce, které ECB prováděla v úzké spolupráci s vnitrostátními orgány dohledu a centrálními bankami v návaznosti na summit eurozóny 29. června 2012.

Prozatímní struktury, jež ECB vytvořila s cílem připravit spuštění jednotného mechanismu dohledu (SSM), již učinily významný pokrok a umožnily tak bezproblémový vstup nařízení o SSM v platnost k 3. listopadu 2013. Dále je uvedeno několik zásadních úspěchů.

- Model dohledu SSM je již z větší část vytvořen, což se odráží i v návrhu příručky dohledu SSM, která zpracovává veškeré úkoly a postupy dohledu SSM, a to včetně vztahů mezi ECB a příslušnými vnitrostátními orgány (NCA).
- Podle klíčového konceptu příručky dohledu budou společné týmy dohledu provádět přímý dohled nad zhruba 130 bankami považovanými za „významné“ v souladu s nařízením o SSM. Složení společných týmů dohledu bylo dojednáno na prvním zasedání Rady dohledu.
- Návrh nařízení ECB o rámci SSM byl již dokončen a před přijetím bude předložen k veřejné konzultaci. ECB má v souladu s nařízením o SSM přijmout a zveřejnit toto nařízení o rámci SSM do 4. května 2014.
- Z větší části byl již definován rámec pro vykazování v oblasti dohledu jako součást SSM, který upřesňuje, jaké údaje budou pro model dohledu SSM potřeba.
- V říjnu 2013 bylo veřejně zahájeno komplexní hodnocení bank, které budou pravděpodobně považovány za významné (a tudíž podléhající přímému dohledu ECB). Rovněž se konala jednání s výkonnými řediteli 124 bankovních skupin podléhajících tomuto hodnocení. Hlavní rysy zátěžového testu, jednoho ze dvou vzájemně se doplňujících pilířů komplexního hodnocení, byly definovány za koordinace Evropského orgánu pro bankovníctví (EBA).
- Proběhlo úvodní zmapování bankovního systému eurozóny. Za tímto účelem byl vytvořen katalog popisující dohlížené subjekty spadající do působnosti SSM, včetně vnitřní struktury a složení veškerých bankovních skupin eurozóny. Významné instituce podle nařízení o SSM se určí v okamžiku, kdy budou dostupné veškeré relevantní údaje.

- Nábor zaměstnanců pro struktury SSM postupuje podle plánu. Odezva na dosavadní veřejná výběrová řízení, a to včetně těch na vyšší a střední manažerské pozice SSM, je vynikající.
- Interní přípravné práce v ECB výrazně pokročily v mnoha oblastech, například infrastruktury informačních technologií, kancelářských prostor, interní a externí komunikace, organizace logistiky a právních a statistických služeb.

Rada EU jmenovala 16. prosince 2013 Danièle Nouyovou první předsedkyní Rady dohledu.¹ Danièle Nouyová se ujala své funkce 2. ledna 2014. Rada dohledu poprvé zasedala 30. ledna 2014 a přijala první soubor formálních rozhodnutí týkajících se operačního provádění nařízení o SSM.

1 ÚVOD

Nařízení o SSM² ukládá počínaje 3. listopadem 2013 ECB, aby zaslala Evropskému parlamentu, Radě EU a Evropské komisi čtvrtletní zprávu o pokroku při operačním provádění nařízení o SSM.

V souladu s ujednáními o odpovědnosti s Evropským parlamentem³ a Radou EU⁴ mají čtvrtletní zprávy pojednávat zejména o:

- vnitřní přípravě, organizaci a plánování činnosti,
- konkrétních opatřeních přijatých s cílem splnit požadavek oddělení funkcí spjatých s měnovou politikou od funkcí v oblasti dohledu,
- spolupráci s dalšími příslušnými vnitrostátními orgány či orgány a institucemi Unie,
- jakýchkoliv překážkách překonávaných ECB při přípravě úkolů v oblasti dohledu,
- jakýchkoliv znepokojivých jevech či změnách v kodexu chování.

¹ Viz prováděcí rozhodnutí Rady ze dne 16. prosince 2013, kterým se provádí nařízení Rady (EU) č. 1024/2013 ze dne 15. října 2013, kterým se Evropské centrální bance svěřují zvláštní úkoly týkající se politik, které se vztahují k obezřetnostnímu dohledu nad úvěrovými institucemi (Úř. věst. L 352, 24.12.2013, s. 50).

² Nařízení Rady (EU) č. 1024/2013 ze dne 15. října 2013, kterým se Evropské centrální bance svěřují zvláštní úkoly týkající se politik, které se vztahují k obezřetnostnímu dohledu nad úvěrovými institucemi (Úř. věst. L 287, 29.10.2013, s. 63).

³ Interinstitucionální dohoda mezi Evropským parlamentem a Evropskou centrální bankou o praktických podmínkách uplatňování demokratické odpovědnosti a dohledu nad plněním úkolů, které jsou ECB svěřeny v rámci jednotného mechanismu dohledu (Úř. věst. L 320, 30.11.2013, s. 1).

⁴ Memorandum o porozumění mezi Radou Evropské unie a Evropskou centrální bankou o spolupráci na postupech souvisejících s jednotným mechanismem dohledu, které vstoupilo v platnost 12. prosince 2013.

Tato první čtvrtletní zpráva SSM popisuje nejen období od 3. listopadu 2013 do 3. února 2014, ale také přípravné práce prováděné po summitu eurozóny 29. června 2012. Zpráva byla sestavena pracovníky ECB a schválena Radou dohledu po konzultaci s Radou guvernérů ECB. Druhá čtvrtletní zpráva bude zveřejněna v květnu 2014.

2 SPRÁVA A ŘÍZENÍ

2.1 SPRÁVA A ŘÍZENÍ PŘÍPRAVNÝCH PRACÍ OD LÉTA 2012

Přípravné práce zaměřené na založení SSM zahájila ECB v úzké spolupráci s orgány vnitrostátního dohledu po summitu eurozóny 29. června 2012. Přípravy řídila skupina na vysoké úrovni pro dohled, které předsedal prezident ECB a v níž zasedali zástupci z příslušných vnitrostátních orgánů (NCA) a centrálních bank eurozóny. Technické přípravné práce prováděla úkolová skupina pro dohled, z části tvořená i předními zástupci NCA a národních centrálních bank a podávající zprávy skupině na vysoké úrovni. Z členů úkolové skupiny byl rovněž sestaven projektový tým, který měl za úkol podporovat komunikaci a spolupráci mezi jednotlivými orgány dohledu a poskytovat instrukce veškerým pracovníkům podílejícím se na přípravách, a to včetně pracovníků dohledu, které mezitím NCA vyslaly do ECB. Úkolová skupina rozdělila technickou práci do pěti pracovních skupin (PS1 až PS5) zaměřených na:

- úvodní zmapování bankovního systému eurozóny (PS1),
- právní rámec SSM (PS2),
- vývoj modelu dohledu pro SSM (PS3),
- vývoj rámce vykazování v oblasti dohledu pro SSM (PS4),
- počáteční přípravy komplexního hodnocení úvěrových institucí (PS5).

2.2 USTAVENÍ STRUKTUR ŘÍZENÍ A SPRÁVY SSM

2.2.1 JMENOVÁNÍ PŘEDSEDY A MÍSTOPŘEDSEDY

Rada EU jmenovala 16. prosince 2013 Danièle Nouyovou první předsedkyní Rady dohledu. Jmenování Danièle Nouyové navrhla Rada guvernérů ECB 20. listopadu 2013 na základě otevřeného výběrového řízení a schválil jej Evropský parlament 11. prosince 2013. Při dodržení veškerých kroků stanovených v nařízení o SSM a dohodnutých s Evropským parlamentem a Radou EU proběhlo vlastní jmenování ve zkráceném režimu.

Místopředseda Rady dohledu bude vybrán z členů Výkonné rady ECB. Dne 22. ledna 2014 navrhla Rada guvernérů ECB jmenovat Sabine Lautenschlägerovou, která byla nedávno jmenována členkou Výkonné rady, místopředsedkyní Rady dohledu. Je naplánováno, že Sabine Lautenschlägerová vystoupí 3. února 2014 během slyšení ve Výboru pro hospodářské a měnové záležitosti (ECON) Evropského parlamentu. Evropský parlament a Rada EU rozhodnou o schválení kandidátky navržené ECB.

2.2.2 RADA DOHLEDU A ŘÍDICÍ VÝBOR

V souladu s nařízením o SSM bude plánování a realizaci úkolů svěřených ECB v plné míře provádět Rada dohledu jakožto vnitřní orgán ECB. Po jmenování předsedy měly NCA za úkol jmenovat každý svého zástupce. Pokud není příslušný orgán národní centrální bankou, mohou členové Rady dohledu přizvat zástupce z příslušné národní centrální banky. Pro účely hlasování se v tomto případě zástupci společně považují za jednoho člena.

V souladu s nařízením o SSM má Rada guvernérů přijmout vnitřní pravidla podrobně upravující vzájemný vztah s Radou dohledu. Rada guvernérů pozměnila 22. ledna 2014 odpovídajícím způsobem jednací řád ECB. Revidovaná pravidla zavádějí především vzájemnou součinnost Rady guvernérů a Rady dohledu při postupu neuplatnění námitek. V rámci tohoto postupu se návrhy rozhodnutí Rady dohledu považují za přijaté, pokud Rada guvernérů během předem stanoveného období, nejvýše deseti pracovních dnů, nevznesla námitky. Skutečnost, že Rada guvernérů je v souladu se Statutem ESCB zodpovědná za vnitřní organizaci ECB i její rozhodovací orgány, vedla dále k zapracování určitých pravidel upravujících postupy Rady dohledu rovněž do jednacího řádu ECB.

Nařízení o SSM také ukládá Radě dohledu, aby přijala vlastní jednací řád, který bude nutné vykládat ve spojení s revidovaným jednacím řádem ECB. Jednací řád bude obsahovat pravidla pro výběr členů Řídicího výboru, který bude Radě dohledu zajišťovat podporu. Řídicí výbor by neměl mít více než deset členů, a to včetně předsedy, místopředsedy a jednoho zástupce ECB. Složení výboru by mělo být vyvážené a zajišťovat rotaci NCA. Tato pravidla byla navržena pracovníky ECB, projednána v prosinci 2013 se členy úkolové skupiny pro dohled a skupiny na vysoké úrovni pro dohled. Rada dohledu je předběžně projednala na svém prvním zasedání 30. ledna 2014. Očekává se, že Řídicí výbor bude ustaven během února 2014.

Ačkoliv v samotném nařízením o SSM není vznik kodexu chování pro členy Rady dohledu přímo stanoven, odkazuje se zde na určitá etická pravidla, která se na členy této rady budou přímo

vztahovat (například pravidla o střetu zájmů při následném zaměstnání). Jelikož existují kodexy chování jak pro Výkonnou radu, tak pro Radu guvernérů, bylo rozhodnuto o nutnosti vlastního kodexu i pro Radu dohledu. Se zvláštním zřetelem k odlišné povaze Rady dohledu v rámci organizačního rámce ECB projednala Rada dohledu na svém prvním zasedání 30. ledna 2014 předběžný návrh *Kodexu chování členů Rady dohledu*.

2.2.3 SPRÁVNÍ REVIZNÍ KOMISE A MEDIAČNÍ KOMISE

Podle nařízení o SSM má ECB ustanovit správní revizní komisi pověřenou vykonáváním vnitřních správních revizí rozhodnutí přijatých ECB při plnění úkolů dohledu. Tento vnitřní orgán složený z pěti osob s dostatečnými zkušenostmi v oblasti bankovníctví a jiných finančních služeb bude na základě žádosti dotyčné banky přezkoumávat rozhodnutí týkající se dohledu. V souladu s definicí se v rámci přezkumu posuzuje procesní a věcný soulad přezkoumávaného rozhodnutí s nařízením o SSM. Pravidla fungování správní revizní komise podrobně stanoví příslušné postupy pro takové případy. V prosinci 2013 byl se členy úkolové skupiny a skupiny na vysoké úrovni pro dohled projednán návrh právního nástroje k následnému posouzení Radou guvernérů.

S ohledem na oddělení úkolů měnové politiky od úkolů v oblasti dohledu ustanovuje nařízení o SSM další vnitřní orgán, mediační komisi, která bude – pokud o to příslušný vnitrostátní orgán požádá – řešit námitky Rady guvernérů týkající se návrhů rozhodnutí připravených Radou dohledu. V mediační komisi bude za každý zúčastněný členský stát zasedat jeden člen vybraný ze členů Rady guvernérů a Rady dohledu. V prosinci 2013 byl se členy úkolové skupiny a skupiny na vysoké úrovni pro dohled projednán návrh jednacího řádu mediační komise k následnému posouzení Radou guvernérů.

3 PRÁVNÍ RÁMEC

V důsledku převzetí úkolů svěřených ECB nařízením o SSM je nezbytné, aby ECB přijala do 4. listopadu 2014 řadu právních aktů ECB.

3.1 NAŘÍZENÍ ECB O RÁMCI SSM

Nařízení o SSM stanovuje, že ECB přijme po konzultaci s NCA a na základě návrhu Rady dohledu rámec, jenž stanoví praktické postupy pro provádění článku 6 nařízení o SSM (týkající

se spolupráce ECB s NCA v rámci SSM). Rámec bude mít formu nařízení ECB (nařízení o rámci SSM) a jeho návrh bude předložen počátkem roku 2014 k veřejné konzultaci. ECB musí přijmout a zveřejnit toto nařízení o rámci SSM do 4. května 2014. Jak se uvádí výše, došlo k vytvoření samostatné pracovní skupiny (PS2) složené z právních expertů ECB, NCA a národních centrálních bank, jejímž cílem je usnadnit přípravy tohoto nařízení z právního hlediska a poskytovat právní poradenství i u dalších přípravných prací.

Hlavní význam nařízení o rámci SSM spočívá v nastavení postupů spolupráce ECB s NCA.

Nařízení o rámci SSM bude řešit aspekty výslovně uvedené v čl. 6 odst. 7 nařízení o SSM, podle kterého bude rámec obsahovat alespoň:

- metodiku pro hodnocení významu institucí,
- postupy spolupráce při dohledu nad významnými úvěrovými institucemi,
- postupy spolupráce pro případy méně významných institucí.

Nařízení o rámci se dále zabývá dalšími aspekty, které nejsou výslovně uvedeny v článku 6 nařízení o SSM. Tyto aspekty například zahrnují otázky spojené s postupy v případě vyšetřovacích pravomocí, udělování povolení, kvalifikovaných účastí, odebrání povolení, režimu pro správní sankce, makrobezpečnostního dohledu a úzké spolupráce. Nařízení o rámci SSM rovněž stanoví hlavní pravidla řádného procesu při přijímání rozhodnutí ECB v oblasti dohledu, např. práva být vyslechnut, přístupu ke spisům a jazykového režimu.

Před přijetím nařízení o rámci SSM povede ECB otevřenou veřejnou konzultaci.⁵ Veřejná konzultace bude zahájena 7. února 2014 po schválení návrhu nařízení o rámci SSM Radou dohledu na jejím prvním zasedání. Před zahájením veřejné konzultace byl návrh nařízení o rámci SSM předán do Evropského parlamentu Výboru pro hospodářské a měnové záležitosti (ECON) v souladu s relevantními ustanoveními interinstitucionální dohody mezi Evropským parlamentem a ECB.

Dále se bude 19. února 2014 konat veřejné slyšení v sídle ECB ve Frankfurtu nad Mohanem, na němž budou moci zainteresované strany klást otázky týkající se návrhu nařízení o rámci SSM.

⁵ Podle čl. 4 odst. 3 nařízení o SSM.

3.2 VNITŘNÍ PRAVIDLA TÝKAJÍCÍ SE ODDĚLENÍ OD FUNKCE MĚNOVÉ POLITIKY

Nařízení o SSM ukládá ECB povinnost přijmout a zveřejnit veškerá vnitřní pravidla potřebná k oddělení funkčních oblastí dohledu a měnové politiky a ostatních úkolů ECB, včetně pravidel týkajících se zachování služebního tajemství a výměny informací.

Připravuje se tedy návrh vnitřních pravidel zajišťujících toto oddělení, a to kombinací organizačního oddělení a oddělení informačních toků.

Jak se uvádí výše, byla založena nezávislá Rada dohledu – oddělená od Rady guvernérů –, jejímž úkolem je navrhopvat a prosazovat rozhodnutí. Jednání Rady guvernérů v oblasti dohledu bude důsledně odděleno od jednání o ostatních záležitostech prostřednictvím vlastních pořadů jednání a samostatných zasedání.

Pokud jde o oddělení informačních toků, ECB má zkušenosti s vývojem a zaváděním institucionálních a operačních opatření bezpečně oddělujících informace (např. pomocí tzv. čínských zdí postavených mezi informacemi souvisejícími s ECB a ESRB). Za účelem oddělení měnové politiky od politiky v oblasti dohledu budou vnitřní pravidla čerpat zejména ze systémů ECB pro správu dokumentů a záznamů, jež nabízejí ochranné prvky (například přístupové skupiny a přístupová práva) umožňující/omezující přístup k dokumentům a složkám, rovněž pak z režimu zachování mlčenlivosti platného v rámci ECB, který určuje klasifikaci a zpracování citlivých informací ECB.

3.3 NAŘÍZENÍ O VYMĚŘOVÁNÍ POPLATKŮ ZA DOHLED

Podrobnější informace o nařízení ECB o poplatcích, viz kapitola 7.3.

3.4 ROZHODNUTÍ O ÚZKÉ SPOLUPRÁCI

Zatímco nařízení o rámci SSM stanovuje operační postupy mezi ECB a NCA členských států, jejichž měnou není euro, po navázání úzké spolupráce, postupy pro navázání úzké spolupráce budou stanoveny ve zvláštním rozhodnutí ECB obsahujícím více podrobností než nařízení o SSM. Byl zpracován návrh rozhodnutí ECB o úzké spolupráci, který řeší procesní otázky vztahující se k:

- žádostem o navázání úzké spolupráce,
- posouzení těchto žádostí Evropskou centrální bankou,

- možnému pozastavení a ukončení úzké spolupráce.

Návrh rozhodnutí ECB dále uvádí seznam doprovodné dokumentace k žádosti o navázání úzké spolupráce, obsahuje šablony pro oznámení o této žádosti a prohlášení ohledně souladu vnitrostátních právních předpisů. Očekává se, že ECB přijme návrh rozhodnutí během února 2014. Žádný ze členských států, jejichž měnou není euro, dosud nedal ECB najevo, že by měl zájem o navázání režimu úzké spolupráce. Nejistota spojená s možnými problémy, které pravděpodobně vyvstanou během případné aktivace postupů úzké spolupráce, představuje další náročný úkol, který musí ECB v rámci přípravy řešit.

4 MODEL DOHLEDU SSM

Jednou z hlavních priorit přípravných prací je vývoj hlavních rysů operačního modelu dohledu, kterým se bude řídit fungování SSM. Této práci se věnovala samostatná pracovní skupina (PS3) a výsledky byly promítnuty do příručky dohledu SSM.

4.1 PŘÍRUČKA DOHLEDU SSM

Příručka dohledu SSM obsahuje obecné zásady, procesy a postupy i metodiku dohledu nad významnými a méně významnými institucemi, s přihlédnutím k zásadám fungování SSM. Popisuje postupy spolupráce v rámci SSM i s orgány mimo SSM. Příručka dohledu je sice primárně interní dokument pro pracovníky SSM, uvažuje se však o zpracování komplexní veřejné verze.

Podstatná část příručky dohledu je věnována procesu dohledu a hodnocení SSM (SSM SREP), který byl vyvinut jako metodická podpora při provádění kontrol v rámci dohledu významných a méně významných úvěrových institucí a zvláštních požadavků na dodatečný kapitál, zveřejňování, likviditu či ukládání jiných opatření, je-li jich třeba.⁶ Proces dohledu a hodnocení zahrnuje:

- systém posuzování rizik (RAS),
- metodiku kvantifikace kapitálových a likviditních polštářů (kvantifikace SREP),
- přístup zahrnující RAS, kvantifikaci SREP a výsledky zátěžových testů.

⁶ Podle čl. 4 odst. 1 písm. f) nařízení o SSM.

Proces dohledu a hodnocení SSM uplatní integrovaný přístup spoléhající se na rozsáhlý soubor informací získaných prostřednictvím systému posuzování rizik, kvantifikace kapitálových a likviditních polštářů – včetně interních bankovních postupů pro hodnocení kapitálové přiměřenosti (ICAAP) a interních postupů pro hodnocení přiměřenosti likvidity (ILAAP) – a výsledků makrozátěžových testů. Tyto informace dále propojí smysluplným způsobem s cílem stanovit přiměřenou úroveň kapitálu a likvidity a navrhnout plán dohledových šetření s ohledem na širší hodnocení rizik podle 2. pilíře rámce Basel provedeného v EU směrnicí o kapitálových požadavcích IV / nařízením o kapitálových požadavcích (balíček CRD IV).

Integrace těchto parametrů se provádí na úrovni jednotlivých rizik i na celkové úrovni.

4.2 SPOLEČNÉ TÝMY DOHLEDU

U každé významné bankovní skupiny nebo úvěrové instituce bude v rámci SSM provádět operační dohled jeden společný tým dohledu. Jednotlivé společné týmy dohledu povedou koordinátoři z ECB a týmy se budou skládat z řady vysoce kvalifikovaných pracovníků dohledu jak z ECB, tak i z NCA zúčastněných členských států. Tým bude zodpovědný za plánování a realizaci každoročních programů dohledu u přidělené instituce a za přijetí a monitoring provádění rozhodnutí Rady dohledu a Rady guvernérů. Společné týmy dohledu mohou rovněž navrhnout oblasti ke kontrole na místě a na základě zjištění přijmout návazná opatření.

Koncept společných týmů dohledu jako operačního nástroje nadnárodního dohledu byl vyvinut speciálně pro SSM. Ve srovnání se stávajícím přístupem v podobě kolegií orgánů dohledu – které doposud představovaly, s výjimkou bilaterální spolupráce, jediný způsob vykonávání dohledu na nadnárodní úrovni – nabízí koncept společných týmů dohledu řadu skutečných zlepšení.

Jak v otázce velikosti, tak odborné zkušenosti bude každý společný tým dohledu založen a sestaven takovým způsobem, který bude přesně odpovídat obchodnímu modelu dohlížené instituce, jejímu rizikovému profilu a geografickému rozložení se zapojením veškerých pracovníků dohledu ECB a NCA provádějících dohled konkrétní banky. To umožní využití vysoce integrovaného přístupu k dohledu nad přeshraničními bankami, díky čemuž budou společné týmy dohledu vykonávat své aktivity s ohledem na specifický rizikový profil dané instituce a zajišťovat plnění právního a obezřetnostního rámce danou institucí na kontinuální bázi a se zaměřením do budoucna.

Operační řízení společných týmů dohledu bude účinné: koordinátor společného týmu dohledu bude schopen reagovat na ad hoc události přizpůsobením priorit dohledu, novým zaměřením činností týmu, upozorněním managementu ECB nebo v případě potřeby požádáním o další pomoc či podporu ze strany Rady dohledu nebo Rady guvernérů. Koordinátoři společných týmů dohledu budou navíc využívat k řízení svých týmů osobní přístup a podle okolností dostatečně motivovat, pomáhat a vést.

Ve snaze napomoci společným týmům dohledu a zajistit konzistentnost dohledu nabídne SSM rozsáhlou síť odborných znalostí a specializované podpory. Centrálně bude řízen například každoroční proces plánování činností dohledu či organizace kontrol na místě. Společné týmy dohledu budou moci požádat o podporu u specifických tematických oblastí, například u otázek týkajících se modelu či rizika, právních otázek či politik, či o metodickou podporu a horizontální funkce ECB jim kdykoliv poskytnou dodatečnou pomoc.

S touto kombinací jedinečných prvků budou společné týmy dohledu představovat nejucelenější nástroj nadnárodního dohledu. Je však třeba zdůraznit, že klíčovou roli v rámci celého projektu hraje úspěch náboru zaměstnanců, jelikož k dosažení optimálního výkonu potřebují týmy společného dohledu vysoce kvalifikované pracovníky. To se týká především koordinátorů jednotlivých týmů, kdy požadavky na jejich odborný profil zahrnují jak vysokou úroveň znalostí v oblasti dohledu, tak i zkušenosti s řízením v nadnárodní oblasti.

4.3 SYSTÉM POSUZOVÁNÍ RIZIK SSM

Systém posuzování rizik SSM je založen na kombinaci kvantitativních ukazatelů a kvalitativních vstupů. Nejedná se pouze o mechanický přístup, spíše je zde prostor pro vlastní úsudek vycházející z jasně definovaných principů. Předpokládá se uplatnění systému na všechny banky v rámci SSM (nejen ty významné) a při jeho provádění bude tedy nezbytné dodržovat zásadu proporcionality.

Metodika pro posuzování rizika dohlížených institucí je rozpracována pro jednotlivé kategorie (riziko podnikání a ziskovost, úvěrové riziko a riziko protistrany včetně zbytkového rizika, riziko úrokových sazeb v bankovním portfoliu, tržní riziko, riziko sekuritizace, provozní riziko, pojistné riziko, riziko koncentrace (agregace rizik), řídicí a kontrolní systém a řízení rizik, riziko likvidity a kapitálová pozice).

Hlavní cíl systému posuzování rizik je snaha o zohlednění co možná nejširšího spektra jak kvantitativních, tak kvalitativních ukazatelů (včetně výhledových) při posuzování vnitřního

rizikového profilu banky, jejího srovnání se stejně postavenými bankami a zranitelnosti banky řadou vnějších faktorů. U většiny parametrů rozlišuje hodnocení mezi úrovní rizika a jeho kontrolou. Při posuzování konkrétní kategorie pak dojde k propojení těchto aspektů a hodnocení jednotlivých kategorií se následně promítne do celkového posouzení.

4.4 PROCES DOHLEDU A HODNOCENÍ SSM

Druhá složka vývoje metodiky se věnuje procesu dohledu a hodnocení při posuzování kapitálu, u související kvantifikace likviditního polštáře, role provádění zátěžových testů a opatření a komunikace v oblasti dohledu.

Kvantifikace kapitálu a likvidity v rámci procesu dohledu a hodnocení bezproblémově integruje veškeré dostupné relevantní informace. Jedná se o kontinuální proces, v němž se navzájem propojují výstupy ze systému posuzování rizika s analýzami ICAAP/ILAAP s cílem vytvořit konzistentní hodnocení rizikového profilu příslušných bank.

Smyslem integrovaného přístupu je propojit tyto čtyři perspektivy (tj. posuzování rizik, kvantifikace kapitálu a likvidity v rámci procesu dohledu a hodnocení, makrozátěžové testy a stanovení plánů dohledových šetření) v koherentní části dohledové strategie SSM a přitom se vyhnout zbytečným mezerám, duplicitám a přesahům při provádění úkolů či hodnocení a spojit veškeré činnosti spíše do jediného pracovního postupu. Stejná soudržnost je rovněž nutná u všech týmů společného dohledu, jelikož každý z nich bude mít na starosti každodenní dohled nad významnými institucemi a za tyto čtyři složky bude zodpovědný.

Integrovaný přístup vychází z předpokladu, že systém posuzování rizik dokáže u všech relevantních rizikových kategorií poskytnout informace o zranitelnosti dohlížené instituce. Toto posouzení kombinované rizikivosti u činností dané banky před zvážením kapitálové pozice a situace v oblasti likvidity je důležité pro posouzení úrovně kapitalizace a likvidity, neboť orgány dohledu by měly očekávat vyšší objem vlastních zdrojů na krytí vyšší úrovně rizika.

4.5 PROCESY A POSTUPY DOHLEDU A PŘÍPADOVÉ STUDIE

Informace o procesech a postupech dohledu jsou podrobněji rozebrány v příručce dohledu. Následuje stručný přehled zpracovaných témat.

- **Spolupráce v rámci SSM:** role a povinnosti společných týmů dohledu při každodenním dohledu nad významnými institucemi, postupy dohledu na

konsolidované úrovni i jednotlivě (tj. na úrovni mateřské společnosti a na individuální/subkonsolidované úrovni s ohledem na části skupiny usazené v jiných zemích eurozóny než mateřská společnost); postupy pro naplnění požadavků spolupráce s členskými státy, jejichž měnou není euro, ale které zahájily úzkou spolupráci mezi ECB a příslušným vnitrostátním orgánem.

- **Role, povinnosti a postupy rozhodování v rámci SSM:** právní hledisko; fáze rozhodovacího procesu (včetně zkráceného rozhodovacího postupu); a jazykový režim SSM, kterým se řídí komunikace mezi ECB a NCA zúčastněných členských států.
- **Podrobné procesy a postupy SSM:** pro dohled nad významnými a méně významnými institucemi s ohledem na typický životní cyklus instituce; uplatňování dohledu v členských státech v rámci úzké spolupráce při zajištění realizace programů dohledu u úvěrových institucí v souladu se standardy ECB a se zárukou přiměřené kvality dohledu.

Za účelem doladění příručky dohledu a otestování metodiky a podoby společných týmů dohledu se uskutečnily případové studie, které měly zhodnotit dopad alternativních politik na skutečnou implementaci. Pro případové studie věnující se různým aspektům metodiky se používal stejný soubor finančních institucí.

4.6 PŘÍSTUP SSM KE KONTROLÁM NA MÍSTĚ

Příručka dohledu rovněž popisuje přístup ke kontrolám na místě. Kromě definice kontrol na místě a vysvětlení jejich cílů uvádí příručka dohledu podrobnosti o různých typech a rozsazích kontrol na místě, rovněž o jejich organizaci, technikách a typickému životním cyklu.

4.7 JAZYKOVÁ POLITIKA

Právní rámec v otázce jazykového režimu SSM je primárně stanoven nařízením Rady č. 1 z roku 1958 o užívání jazyků v orgánech a institucích EU. V eurozóně je 15 úředních jazyků a v 28 členských státech EU je 24 úředních jazyků EU.

Při komunikaci mezi ECB a dohlíženými subjekty platí obecné pravidlo, podle kterého může dohlížený subjekt oslovit ECB v kterémkoliv úředním jazyce EU a ECB mu v tomto jazyce odpoví. Rozhodnutí určená dohlíženým subjektům nebo jiným osobám (např. členům rady,

kvalifikovaným akcionářům) přijímá ECB v angličtině a v úředním jazyce členského státu, v němž mají jednotliví adresáti ústředí nebo sídlo. Pokud se učiní rozhodnutí na základě žádosti dohlíženého subjektu, bude přijato v angličtině a v jazyce použitém v žádosti. Nicméně ECB očekává, že se s řadou úvěrových institucí, zejména těch větších, dohodne na používání angličtiny při vzájemné komunikaci. Pokud je právní akt ECB přijat v angličtině a jakémkoliv jiném úředním jazyce EU, mají všechny jazykové verze stejnou platnost. Komunikace mezi ECB a NCA bude zpravidla probíhat v angličtině.

4.8 PŘECHODNÉ OBDOBÍ

Funkce a úkoly na přechodné období jsou uvedeny ve zvláštním kalendáři, který je každý měsíc aktualizován. Podrobnější hlavní plán, do kterého se pravidelně zachycuje dosažený pokrok, popisuje veškeré činnosti, iniciativy a koordinační úsilí vztahující se k přípravám SSM. Všechny sledované oblasti přispívají do tohoto hlavního plánu, podle kterého se rovněž vyvozuje odpovědnost.

Samostatná kapitola příručky dohledu dále popisuje fungování SSM v období od vstupu nařízení o SSM v platnost do dne, kdy SSM plně převezme úkoly dohledu, a rozsah úkolů, které je třeba v tomto období realizovat.

5 KOMPLEXNÍ HODNOCENÍ ÚVĚROVÝCH INSTITUCÍ

ECB a zúčastněné NCA provádějí komplexní hodnocení v souladu s nařízením o SSM. ECB toto hodnocení provádí, dále upřesňuje jeho podobu a strategii, sleduje jeho realizaci v úzké spolupráci s NCA, průběžně kontroluje kvalitu, shromažďuje a sjednocuje výsledky a dokončuje a zveřejňuje celkové hodnocení. Při vykonávání koordinační role spolupracuje ECB s mezinárodní konzultační společností se zaměřením na analýzy bankovního sektoru Oliver Wyman. NCA provádí hodnocení na vnitrostátní úrovni, a to na základě centrálně sestavených požadavků na údaje a společné metodiky, přičemž efektivně využívají místních poznatků a odborných zkušeností. Rovněž NCA spolupracují s nezávislými auditory a konzultanty. Ve snaze zajistit konzistentní hodnocení napříč zeměmi i bankami byla zavedena opatření na kontrolu kvality.

ECB předpokládá, že zveřejní výsledky komplexního hodnocení ještě před převzetím nových povinností v oblasti dohledu v listopadu 2014.

5.1 CÍLE A ROZSAH KOMPLEXNÍHO HODNOCENÍ

Komplexní hodnocení má tři cíle:

- zaprvé přispívat k transparentnosti zlepšováním kvality dostupných informací týkajících se zdravích bank,
- zadruhé v případě nutnosti zajistit očištění rozvahy identifikací a prováděním nezbytných nápravných opatření,
- zatřetí – též jako důsledek prvního a druhého cíle – podpořit důvěru v bankovní sektor.

Informace o obecném přístupu ke komplexnímu hodnocení jsou dostupné na internetových stránkách ECB⁷.

Hodnocení zahrnuje 128 úvěrových institucí v 18 členských státech, což představuje přibližně 85 % veškerých aktiv bank v eurozóně. Jedná se o banky, které by mohly být považovány v souladu s nařízením o SSM za významné. Nicméně úplný a konečný seznam významných bank, který bude sestaven v průběhu roku 2014, jakmile budou k dispozici aktuální statistiky, může být i kratší (viz též kapitola 7.1).

5.2 HLAVNÍ PRVKY KOMPLEXNÍHO HODNOCENÍ

ECB zajistí, aby bylo komplexní hodnocení důsledné a zahrnovalo všechny hlavní zdroje rizika. Hodnocení se skládá ze dvou hlavních, vzájemně se doplňujících pilířů prováděných v ECB v rámci centralizované struktury.

- Prvním je **přezkum kvality aktiv**, při kterém ECB hodnotí kvalitu aktiv bank a zvyšuje transparentnost jejich expozic. Tento obsáhlý a inkluzivní přezkum bude obsahovat úvěrové a tržní expozice, rozvahové i podrozvahové pozice a expozice v domácí i jiné měně. Zahrnuty budou veškeré třídy aktiv včetně úvěrů v selhání, restrukturalizovaných úvěrů a expozic vůči státu. Výsledky přezkumu budou založeny na minimální výši kapitálu na úrovni 8 % kmenového kapitálu tier 1 podle definice z roku 2014 obsažené v balíčku CRD IV.

⁷ <http://www.ecb.europa.eu>

- Druhým je **zátěžový test**, který bude prováděn v úzké spolupráci s Evropským orgánem pro bankovníctví (EBA). ECB a EBA nedávno sdělily další podrobnosti zátěžového testu, používané metodiky a odpovídající minimální výše kapitálové přiměřenosti (8 % kmenového kapitálu tier 1 v případě základního scénáře a 5,5 % v případě nepříznivého scénáře). Jelikož zátěžový test pro banky podléhající komplexnímu hodnocení bude zahrnovat kapitálové požadavky, které mohou vycházet z přezkumu kvality aktiv, bude v konečném důsledku náročnější.

Komplexní hodnocení by mohlo být dále posíleno, v závislosti na dostupnosti údajů, hodnocením rizika dohledu, a to pomocí kontroly kvality/konzistentnosti výsledků dvou hlavních pilířů. Zaměřilo by se na klíčová rizika bank, včetně oblastí likvidity, finanční páky a financování. Jednalo by se o kvantitativní a kvalitativní analýzu založenou na retrospektivních a výhledových informacích zaměřenou na hodnocení vnitřního rizikového profilu banky, její pozice ve srovnání se stejně postavenými bankami a zranitelnosti vůči řadě vnějších faktorů.

5.3 ORGANIZACE KOMPLEXNÍHO HODNOCENÍ

K dosažení cílů komplexního hodnocení je třeba organizovat jeho provádění centrálně v zájmu přísného a důsledného uplatňování ve všech zúčastněných členských státech. Komplexní hodnocení je organizováno způsobem, který zajišťuje konzistentní provádění robustní metodiky, efektivní řízení a přiměřeně rychlý rozhodovací proces.

Centrální struktura pro řízení a provádění komplexního hodnocení sestává ze tří různých vrstev, které jsou doplněny odpovídajícími místními vnitrostátními strukturami v každém z 18 zúčastněných členských států.

Komplexní hodnocení spravuje Řídicí výbor komplexního hodnocení (CASC), který podává zprávy Radě dohledu.⁸ Výboru CASC předsedá předseda Rady dohledu a viceprezident ECB a je složen ze čtyř zástupců ECB a z vysokých představitelů osmi NCA.

Celý projekt vede Jukka Vesala, který je zároveň generálním ředitelem generálního ředitelství pro mikroobezřetnostní dohled III. Jako projektový manažer komplexního hodnocení dohlíží na technické přípravné práce dvou technických struktur, kanceláře centrálního projektového řízení (CPMO) a týmu komplexního hodnocení zátěžových test (CAST), a zajišťuje provázanost

⁸ Do doby formálního založení Rady dohledu podával výbor CASC zprávy skupině na vysoké úrovni pro dohled.

technické práce s prací výboru CASC a také úzkou spoluprací s EBA a všemi zeměmi mimo SSM, které se podílejí na komplexním hodnocení.

CPMO je zodpovědná za provádění kontrol kvality, přípravu metodických standardů a poskytování obsahového poradenství NCA s cílem zajistit srovnatelnost a konzistentnost. Je složena ze zaměstnanců ECB (kterým pomáhají externí konzultanti) a spolupracuje s místními vnitrostátními strukturami, jejichž práci zároveň monitoruje, aby se zabezpečilo, že provádění probíhá podle plánu. Byly založeny místní týmy složené ze zaměstnanců ECB, které budou provádět kontrolu kvality v jednotlivých zemích, poskytovat technickou pomoc a zajišťovat konzistentní provádění komplexního hodnocení na úrovni zemí.

Tým CAST je složen z jednoho dodatečného zástupce ECB, dvou zástupců EBA a dvou zástupců NCA. Je zodpovědný za zajištění úzké spolupráce s Evropským orgánem pro bankovníctví, rovněž pak za potřebné propojení mezi hodnocením rozvahy a zátěžovým testem.

6 ORGANIZACE FUNKCE DOHLEDU V ECB

K výkonu nové funkce dohledu vytváří ECB čtyři nová generální ředitelství a sekretariát s celkovým počtem zhruba 770 zaměstnanců přepočtených na plný pracovní úvazek:

- generální ředitelství pro mikrobezpečnostní dohled I a II se budou zabývat **přímým každodenním dohledem nad významnými bankami**,
- generální ředitelství pro mikrobezpečnostní dohled III bude mít na starost **nepřímý dohled** nad méně významnými bankami,
- generální ředitelství pro mikrobezpečnostní dohled IV bude poskytovat **horizontální** a specializované služby a bude rovněž podporovat ostatní generální ředitelství při výkonu jejich funkcí,
- Samostatný sekretariát bude podporovat Radu dohledu a související dílčí struktury.

Nábor zaměstnanců SSM dodržuje stávající pravidla a postupy nábory zaměstnanců ECB, podle kterých jsou zaměstnanci a řídicí pracovníci zpravidla vybíráni výběrovými komisemi na základě výběrového řízení. Postup nábory zaměstnanců SSM je organizován od shora dolů, tj. volné místo předsedy Rady dohledu bylo zveřejněno jako první, na konci září 2013 následovala volná místa vyšších řídicích pracovníků, zatímco většina pozic středního managementu byla inzerována na začátku prosince 2013. Cílem tohoto přístupu je zajistit, aby

se vybraní vyšší řídicí pracovníci mohli stát součástí výběrových komisí u středních manažerských pozic a ti zase součástí výběrových komisí u zaměstnanců.

Doposud bylo dosaženo následujícího pokroku: předsedkyně Rady dohledu byla jmenována v polovině prosince 2013 a plně se podílela na závěrečných rozhodnutích týkajících se jmenování čtyř generálních ředitelů na začátku ledna 2014. Očekává se, že šest zástupců generálních ředitelů bude vybráno během února 2014. V současné době probíhá nábor na většinu středních manažerských pozic (celkem zhruba 100 míst) a ke konci roku 2013 byla zahájena výběrová řízení na většinu odborných pracovních míst. Očekává se, že veškerá oznámení o zbývajících volných místech (zhruba 20 středních manažerských pozic a 280 odborníků – všichni v generálních ředitelstvích pro mikrobezpečnostní dohled III a IV) budou zveřejněna koncem února 2014. Nábor nových zaměstnanců pro generální ředitelství pro mikrobezpečnostní dohled I a II byly upřednostněny s ohledem na sestavování týmů společného dohledu a komplexní hodnocení.

Zaměstnanci čtyř nových generálních ředitelství a nového sekretariátu budou dočasně pracovat v pronajaté budově v blízkosti budovy Eurotower. Jakmile se ECB přestěhuje do nově budovaného sídla ve frankfurtské čtvrti Ostend, přemístí se pracovníci dohledu do budovy Eurotower. Nové sídlo ECB bylo navrženo v době, kdy se ještě nepředpokládalo, že budou ECB svěřeny úkoly dohledu, a není zde tedy dostatek prostoru pro umístění pracovníků dohledu.

Kromě náboru dalších zaměstnanců se vytváří ještě řada nových organizačních složek v rámci stávající struktury celkem se zhruba 200 zaměstnanci přepočtenými na plný pracovní úvazek, které budou pomáhat se zvýšeným počtem a rozsahem úkolů. Byly zřízeny nové odbory v generálním ředitelství pro právní služby, generálním ředitelství pro statistiku a generálním ředitelství pro finanční stabilitu (které bylo s ohledem na nové funkce v rámci nařízení o SSM přejmenováno na generální ředitelství pro makrobezpečnostní politiku a finanční stabilitu). Dále byly založeny nové útvary v generálním ředitelství pro lidské zdroje, rozpočet a organizaci a generálním ředitelství pro vnitřní záležitosti.

Výkonná rada ECB v souladu s nařízením o SSM ustanoví a zveřejní *Kodex chování zaměstnanců a řídicích pracovníků ECB vykonávajících bankovní dohled*. ECB nyní hodnotí pracovní verzi takového kodexu chování a včas předloží svůj návrh Radě dohledu a rozhodovacím orgánům ECB.

7 PŘÍPRAVY DALŠÍCH RELEVANTNÍCH ČINNOSTÍ

7.1 ZMAPOVÁNÍ BANKOVNÍHO SYSTÉMU EUROZÓNY

Jak se uvádí v kapitole 2.1, pracovní skupina (PS1) byla pověřena zmapováním bankovního systému eurozóny, což znamená sestavení katalogu všech dohlížených subjektů spadajících do působnosti SSM, včetně vnitřní struktury a složení veškerých bankovních skupin eurozóny.

PS1 provedla několik sběrů údajů sloužících jako podklad pro sestavení analýz a zpráv, které se staly součástí diskuzí o politikách řešících různé relevantní aspekty při klasifikaci dohlížených subjektů na významné či méně významné. Sběr údajů a analýzy se zaměřily na ty subjekty, které potenciálně spadají do působnosti SSM. Ke sběru údajů o těchto subjektech se přistoupilo tak, aby bylo možné posoudit jejich význam v souladu s kritérii stanovenými v nařízení o SSM. Metodické podrobnosti týkající se hodnocení a určení významných bank budou zveřejněny v samostatné kapitole nařízení o rámci SSM. Kromě kritéria velikosti hrají při určování významu dané instituce roli zejména struktura a složení dohlížených skupin, jelikož se příslušná hodnotící kritéria uplatňují na nejvyšší úrovni konsolidace.

Na základě souboru údajů pracovní skupiny PS1 vybrala ECB instituce podléhající komplexnímu hodnocení (viz kapitola 5.1) a tento soubor bude zároveň sloužit jako podklad pro vytvoření počátečního seznamu významných institucí předtím, než SSM plně převezme úkoly dohledu.

7.2 RÁMEC PRO VYKAZOVÁNÍ ÚDAJŮ V OBLASTI DOHLEDU

Byla sestavena další pracovní skupina (PS4), která měla:

- zhodnotit dostupnost srovnatelných informací na úrovni eurozóny,
- zahájit práci na rámci SSM pro vykazování v oblasti dohledu.

Součástí bylo i provádění šablon EBA pro finanční vykazování (FINREP) a obecné vykazování (COREP).

Ačkoliv byla zjištěna určitá míra rozdílů ve srovnatelnosti mezi jednotlivými jurisdikcemi, očekává se, že přijetí prováděcích technických norem (ITS) EBA dále zlepší úroveň srovnatelnosti. Nicméně bylo rozhodnuto, že by se během přípravné fáze nemělo omezovat množství informací potřebných pro účely dohledu požadavkem dokonalé srovnatelnosti.

Podoba budoucího rámce pro vykazování v oblasti dohledu je určována údaji, které jsou třeba k provozování centralizovaného systému posuzování rizik. Proměnné zahrnuté do rámce pro vykazování jsou rozděleny do kategorií podle různých rizikových profilů bank a celý systém je považován za flexibilní za předpokladu, že se pokrok v metodikách hodnocení různých rizikových profilů bude i nadále promítat do podoby šablon s údaji.

Před přijetím nařízení o SSM proběhly dva sběry údajů, ani v jednom případě se nepožadovaly údaje přímo od bank. Místo toho byly údaje shromážděny NCA prostřednictvím stávajících vnitrostátních systémů vykazování. Bylo shromážděno relativně velké množství informací, což pomohlo doladit podobu centralizovaného systému posuzování rizik.

Ihned po schválení nařízení o SSM se ECB a NCA dohodly na dalším, zvláštním sběru údajů, který zahrnuje informace relevantní pro centralizovaný systém posuzování rizik a je rovněž přizpůsoben konkrétním rizikovým profilům (např. riziku likvidity či úrokových sazeb). Údaje, které nebyly přímo dostupné u NCA, se vyžádaly přímo od bank. K dispozici jsou podrobné pokyny a ECB poskytuje NCA asistenční službu a dokumenty s nejčastějšími dotazy, přičemž asistenční služba a dokumenty s nejčastějšími dotazy jsou poskytovány také bankám na vnitrostátní úrovni. Při shromažďování údajů je vynaloženo maximální úsilí na efektivní koordinaci žádostí a vyloučení duplicit.

Včasná dostupnost statistických souborů údajů je pro ECB při výkonu úkolů v oblasti dohledu nezbytná. Z toho důvodu pracuje ECB na vylepšování relevantních souborů údajů, které budou sloužit konkrétním potřebám SSM.

Současně se také v ECB připravuje datový systém potřebný pro přijetí bankovních dat a metadat souvisejících s dohledem, jejich uchování, zpracování (včetně kontrol platnosti a konzistence), ochranu jejich důvěrnosti a další šíření. Tento datový systém bude sestaven ze dvou hlavních složek:

1. údajů založených na prováděcí technické normě pro vykazování v oblasti dohledu zveřejněné EBA v červenci 2013,
2. dalších pravidelných údajů dohledu, které EBA neharmonizovala.

Očekává se, že datový systém bude zaváděn po etapách. Dokončení první etapy je naplánováno do července 2014. Systém bude propojen s databází rejstříku institucí a poboček (RIAD), který by měl obsahovat informace o institucích a klíčové obchodní údaje o bankách a složení bankovních skupin (tj. referenční údaje). Systém může také sloužit jako hostitelský systém údajů o jednotlivých bankách a bankovních skupinách (na konsolidované úrovni).

7.3 RÁMEC POPLATKŮ ZA DOHLED

V souladu s nařízením o SSM vyměří ECB poplatky úvěrovým institucím zřízeným v zúčastněných členských státech a pobočkám zřízeným v zúčastněných členských státech úvěrovou institucí zřízenou v nezúčastněném členském státě. Tyto poplatky by měly pokrýt, nikoliv však převyšovat, výdaje vynaložené ECB v souvislosti s úkoly dohledu. Poplatky se stanoví na nejvyšší možné úrovni konsolidace v rámci zúčastněných členských států a budou vycházet z objektivních kritérií vztahujících se k důležitosti příslušné úvěrové instituce a jejímu rizikovému profilu, a to včetně rizikově vážených aktiv.

Doposud se práce v této oblasti zaměřily na:

- **zahájení prací na podobě mechanismu výpočtu poplatků za dohled** – při snaze o určení osvědčených postupů posoudila ECB v roce 2013 různé systémy a přístupy v oblasti poplatků využívané v Evropě i ve světě, zejména pak ve Spojených státech,
- **návrh nařízení ECB o poplatcích** – toto nařízení bude zahrnovat způsoby a kritéria určování výše vyměřovaných ročních poplatků za dohled (včetně podrobností týkajících se metodiky vyměřování) a postup fakturace.

Další kroky představují dokončení návrhů metodiky ECB v oblasti poplatků za dohled a zveřejnění návrhu nařízení ECB o poplatcích za dohled, aby mohly být předloženy k veřejné konzultaci (nyní plánováno na první polovinu 2014).

7.4 INFRASTRUKTURY INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ

Vytváření nových provozních procesů a operací pro SSM zajišťují čtyři pracovní oblasti v rámci informačních technologií:

- **Sdílené služby informačních technologií:** pro zaměstnance SSM byly v přechodně využívané budově zřízeny nové pracovní stanice, ke konci podzimu 2014 jich bude celkem 1 100. NCA se do aplikací SSM připojí pomocí systému CoreNet, stávající síťové infrastruktury používané národními centrálními bankami (s výjimkou NCA v Německu a Lotyšsku, kde bude případně potřeba jiné řešení). Posuzují se možnosti výměny podepsaných a kódovaných zpráv s NCA, které nejsou součástí ESCB.
- **Spolupráce, pracovní postup a správa informací:** připravuje se veřejná linka pomoci věnovaná dotazům ohledně SSM (viz kapitola 7.6) a dále byl spuštěn projekt pracovního postupu informačních technologií (e-Contact).

- **Plánování provozních zdrojů:** společně se zástupci příslušných útvarů byly určeny a prověřují se provozní požadavky a možná řešení v otázkách rozpočtu SSM, organizační struktury a potřebných změn týkajících se výkaznictví. V otázce nákladů, fakturace a vybírání a sesouhlasení plateb (viz kapitola 7.3) určila ECB jako možné řešení dva moduly systému SAP „Příjmy a výdaje veřejného sektoru“ a „Správa daní a příjmů“. Nyní probíhá vývoj prototypu, který bude včas posouzen zástupci příslušných útvarů.
- **Shromažďování údajů, řízení kvality údajů a analýzy:** byl zahájen projekt datového systému bankovního dohledu (SUBA). Provozní a technické analýzy již byly dokončeny. V prosinci začala příprava prototypu, který má ulehčit během počátečního období (tj. prvního čtvrtletí 2014) shromažďování a posuzování souborů v oblasti dohledu v souladu s novými datovými standardy (ITS a XBRL). Byly analyzovány a řešeny provozní požadavky na zmapování a označování významných bank v systému RIAD. Dále se pořádaly odborné semináře s provozními uživateli z ESCB za účelem získání a posouzení provozních požadavků na systém posuzování rizik. S cílem usnadnit přijímání rozhodnutí a komunikaci v otázkách SSM se výbor pro informační technologie Eurosystemu/ESCB začal scházet ve složení SSM.

7.5 SPRÁVA INFORMACÍ

Aniž by jakkoli zpochybnila oddělení funkce měnověpolitického mandátu od nové funkce dohledu, rozhodla se ECB využít vytvářených synergií a přizpůsobit stávající zásady, postupy a nástroje správy informací⁹ (tj. systém DARWIN pro správu dokumentů a záznamů) pro využití v rámci SSM, jelikož se již úspěšně osvědčily při plnění podobných požadavků v jiných prostředích (např. ECB, ESRB či výborů ESCB).

Během několika uplynulých měsíců ECB postupně umožnila NCA bezpečný přístup do systému DARWIN a připravila pracovní prostory na podporu činností souvisejících s přípravnou fází, rozhodovacími orgány SSM, komplexním hodnocením a výbory ESCB scházejícími se ve složení SSM. Každý pracovní prostor zahrnuje zabezpečený portál, který zajišťuje snadný přístup k informacím a pokročilé funkce načtení a spolupráce.

⁹ Jakékoli informace, bez ohledu na jejich nosič nebo formát, související s úkoly, činnostmi nebo rozhodnutími ECB (včetně úkolů a činností prováděných v souladu s ustanoveními Statutu ESCB a ECB), které pocházejí z ECB nebo jsou v ECB drženy.

ECB také v rámci podpory procesů dohledu připravuje budoucí řešení správy informací. Cílem je poskytnout pracovní prostory, na kterých si pracovníci dohledu z ECB a všech NCA budou moci vyměňovat informace vztahující se k obezřetnostnímu dohledu a kontrolám úvěrových institucí snadno a v souladu s nejvyššími standardy na bezpečnost informací. Součástí tohoto projektu je propojení týmů společného dohledu přes uživatelské rozhraní, které poskytuje jedinečný vstupní bod k informačnímu prostředí SSM a zároveň týmům nabízí sadu nástrojů pro analýzu a vykazování pro provádění hodnocení rizik dohlížených institucí a související kvantifikace kapitálu a likvidity.

7.6 KOMUNIKACE

V generálním ředitelství pro komunikaci a jazykové služby ECB byl vytvořen samostatný projektový tým, který má za úkol koordinovat záležitosti externí komunikace SSM. SSM využije stávající synergie v rámci generálního ředitelství a bude mít samostatné mluvčí pro dohled a zaměstnance na koordinaci překladů, protokolu a informací, anglických překladů a revizí, interní komunikace, dotazů veřejnosti, multimédií a sledování médií. Ve spolupráci s výborem Euro systému/ESCB pro komunikaci (ECCO) se vyvíjí klíčové komunikační politiky, pro které byl vytvořen nový formát SSM obsahující mimo jiné přední odborníky na komunikaci z příslušných orgánů.

Klíčovým nástrojem komunikace SSM budou internetové stránky. V den, kdy Evropský parlament hlasoval o nařízení o SSM, byla spuštěna nová sekce internetových stránek ECB nazvaná „Bankovní dohled“. Tato přechodná sekce bude postupně zvětšována a doplňována informacemi o SSM.

Zároveň se vytváří nová samostatná internetová stránka SSM, která má být spuštěna v listopadu 2014 poté, co začne SSM plně fungovat. Základní komunikační požadavky SSM – kromě aspektů zpracovaných v interinstitucionální dohodě mezi Evropským parlamentem a ECB – se nyní shromažďují a posuzují. Budou základem pro obsah a strukturu nových internetových stránek.

Přestože jsou funkce měnověpolitického mandátu ECB jasně oddělené od nových funkcí dohledu, budou informace o SSM dostupné jak na hlavních internetových stránkách ECB, tak na samostatných stránkách SSM.

Očekává se, že nové úkoly ECB v oblasti dohledu povedou k významnému nárůstu dotazů veřejnosti na ECB ohledně těchto záležitostí. V souladu s výsledky průzkumu správy dotazů

veřejnosti týkajících se funkce dohledu a rovněž studie proveditelnosti plánuje ECB kapacitu této služby navýšit.

8 ODPOVĚDNOST

Rámec odpovědnosti hraje klíčovou roli z hlediska transparentnosti, legitimacy a nezávislosti rozhodnutí v oblasti dohledu a zároveň umožňuje SSM vykonávat dohledové povinnosti účelně a efektivně. Nařízení o SSM stanovuje rozsáhlý a spolehlivý rámec odpovědnosti.

Za provádění nařízení o SSM je ECB odpovědná Evropskému parlamentu a Radě EU, případně Euroskupině v přítomnosti zástupců ze zúčastněných členských států, jejichž měnou není euro. Za tímto účelem stanovuje nařízení o SSM různé způsoby odpovědnosti při podávání zpráv, a to nejen vůči těmto dvěma institucím, ale rovněž vůči Evropské komisi a národním parlamentům. Nařízení o SSM také stanoví postupy jmenování předsedkyně a místopředsedkyně Rady dohledu.

8.1 ODPOVĚDNOST EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ EU

Dne 12. září 2013 podepsaly Evropský parlament a ECB prohlášení, v němž se obě instituce zavazují oficiálně uzavřít **interinstitucionální dohodu** o praktických otázkách uplatňování demokratické odpovědnosti a dohledu nad výkonem úkolů, které byly ECB svěřeny v rámci SSM, neboli dohodu upřesňující jak zavést relevantní ustanovení o odpovědnosti v nařízení o SSM do praxe. Při té příležitosti prezidenti Evropského parlamentu a ECB také oznámili svůj záměr bezodkladně pokročit s výběrovým řízením na jmenování předsedy Rady dohledu.

Nařízení o SSM vstoupilo v platnost 3. listopadu 2013 a interinstitucionální dohoda 7. listopadu 2013. I když nařízení o SSM to přímo nestanovuje, uzavřely Rada EU a ECB též **memorandum o porozumění**, které podrobně rozebírá ustanovení nařízení o SSM o spolupráci obou institucí v rámci SSM. Memorandum o porozumění vstoupilo v platnost 12. prosince 2013.

Klíčový zdroj odpovědnosti představují pravidelná slyšení a ad hoc výměny názorů předsedy Rady dohledu ve Výboru pro hospodářské a měnové záležitosti (ECON) Evropského parlamentu a v Euroskupině. Zveřejnění této čtvrtletní zprávy SSM bude prováděno prvním slyšením ve Výboru, které je naplánováno na 4. února 2014. Interinstitucionální dohoda také stanovuje parametry spolupráce SSM v parlamentních vyšetřováních a důvěrných ústních jednáních s předsedkyní Rady dohledu, které podléhají odpovídajícím zárukám důvěrnosti, kdy

všichni zúčastnění podepisují dohodu o zachování důvěrnosti. ECON obdrží záznam z jednání Rady dohledu a informace, které nepodléhají režimu utajení, po ukončení procesu likvidace úvěrové instituce. Právní akty ECB vztahující se k úkolům dohledu podléhající veřejným konzultacím budou předem postoupeny Parlamentu.

Pokud jde o další specifické způsoby odpovědnosti a podávání zpráv v přechodném období, čtvrtletní zprávy budou předkládány Evropskému parlamentu, Radě EU a Evropské komisi a výroční zpráva Evropskému parlamentu, Radě EU, Evropské komisi a Euroskupině. Výroční zpráva bude též předána dalším národním parlamentům zúčastněných členských států, které mohou vznést otázky a připomínky. Hlavní body čtvrtletní zprávy a výroční zprávy jsou již zmíněny v interinstitucionální dohodě a v memorandu o porozumění.

V souladu se zásadní úlohou, kterou nařízení o SSM uděluje předsedkyni Rady dohledu při plnění povinností vyplývajících z odpovědnosti, předkládá předsedkyně výroční zprávu výboru ECON a Euroskupině za přítomnosti zástupců zúčastněných členských států, které nejsou v eurozóně. Očekává se, že první výroční zpráva bude zveřejněna koncem roku 2014. V souladu s interinstitucionální dohodou bude zpráva zveřejněna na internetových stránkách ECB. Poslanci Evropského parlamentu a členové Rady EU budou moci předsedkyni Rady dohledu klást otázky ústní či písemnou formou. Písemné otázky a následné odpovědi budou zveřejněny na internetových stránkách Evropského parlamentu a ECB. Otázky a komentáře veřejnosti k těmto zprávám či jiným záležitostem souvisejícím s SSM budou shrnuty v soubor nejčastějších dotazů (viz též kapitola 7.6).

V době předložení této první čtvrtletní zprávy SSM již byla některá relevantní ustanovení nařízení o SSM provedena. To se týká především otevřeného výběrového řízení na jmenování předsedkyně Rady dohledu. Na základě velice dobré spolupráce Evropského parlamentu, Rady EU a ECB byly kroky zmíněné v nařízení o SSM a dále rozpracované v interinstitucionální dohodě a memorandu o porozumění bezodkladně provedeny a Rada EU jmenovala předsedkyni, Danièle Nouyovou, do funkce 16. prosince 2013. V souladu s návrhem Rady guvernérů z 22. ledna 2014 na jmenování Sabine Lautenschlägerové místopředsedkyní Rady dohledu, je naplánováno, že Sabine Lautenschlägerová vystoupí 3. února 2014 ve Výboru pro hospodářské a měnové záležitosti (ECON) Evropského parlamentu během veřejného schvalovacího slyšení a hlasování o nominované kandidátce na místopředsedkyni. V rámci otevřeného výběrového řízení, které vyústilo v podání návrhu Rady guvernérů na předsedkyni, byl Evropskému parlamentu a Radě EU předložen návrh oznámení o výběrovém řízení a také užší seznam

kandidátů na tuto pozici. ECON rovněž uspořádal veřejné schvalovací slyšení a hlasování o nominované kandidátce na předsedkyni.

Před jmenováním předsedkyně Rady dohledu odeslali poslanci Evropského parlamentu otázky týkající se přípravných prací SSM prezidentovi ECB. Odpovědi na tyto otázky byly zveřejněny na internetových stránkách Evropského parlamentu a ECB. Rovněž předsedkyně Rady dohledu zodpověděla po svém jmenování 16. prosince 2013 další otázky. V souladu s interinstitucionální dohodou obdržel Parlament 4. února 2014, ještě před veřejnou konzultací, která bude zahájena 7. února, návrh nařízení o rámci SSM, jednoho z klíčových prvků přípravných prací SSM.

9 DALŠÍ KROKY A BUDOUCÍ ÚKOLY

Jedna z hlavních výzev, s kterými se ECB musí potýkat, je skutečnost, že nové úkoly jsou nebývale náročné jak svou povahou, tak i rozsahem. Navíc je lhůta na ustanovení SSM velice krátká, vlastně podstatně kratší než při zakládání ECB či jednotné měnové politiky.

Další potíže představují změny časového harmonogramu. Datum, kdy má ECB převzít nové úkoly dohledu, se postupně přesouvalo z března na listopad 2014, což znamenalo neustálé přizpůsobování všech časových plánů (např. pozměňování rozhodovacích procesů, kalendáře dohledu, logistických příprav, náborem zaměstnanců a vytváření týmů společného dohledu).

V době před další čtvrtletní zprávou naplánovanou na květen 2014 bude muset ECB řešit zejména následující tři úkoly:

- V souvislosti s náborem většiny zaměstnanců pro SSM a zakládáním týmů společného dohledu zodpovědných za každodenní dohled zhruba 130 významných bank musí ECB vytvořit podmínky pro plodnou spolupráci zaměstnanců v „centru“ se zaměstnanci NCA. Dobré řízení je pro SSM naprosto klíčové vzhledem k zapojení vysoce kvalifikovaných lidí sledujících stejný cíl, často však pracujících pro různé orgány či v různých městech.
- Pro Radu dohledu bude zásadní, aby fungovala co nejefektivněji již od samého začátku. Období před převzetím úkolů ECB vyžaduje přijetí několika stěžejních rozhodnutí, která jednak předurčí celkové fungování SSM, jednak ovlivní další vývoj a kalibraci metodik dohledu a hodnocení rizik využitelných v rámci SSM. Tato rozhodnutí jsou potřebná k tomu, aby mohla ECB učinit kapitálová a likviditní rozhodnutí již v roce

2014. To se vztahuje též ke komplexnímu hodnocení, o němž byly nedávno oznámeny další podrobnosti.

- V návaznosti na tuto první čtvrtletní zprávu se bude ECB snažit naplnit veškerá legitimní očekávání z hlediska odpovědnosti a transparentnosti vyvolaná interinstitucionální dohodou a memorandem o porozumění. ECB je plně odhodlána vykonávat své povinnosti v souladu s těmito dohodami.